

1 lipca br. odbyło się specjalne posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Ochrony Środowiska poświęcone ostatecznemu omówieniu projektu ustawy - Prawo geodezyjne i górnicze.

Projekt ten wzbudzał duże emocje ze względu na m.in. zapisy, które docelowo skutkowałyby przekazaniem dotychczas realizowanych przez starostów zadań w zakresie zatwierdzania robót geologicznych obejmujących wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi oraz robót polegających na wykonywaniu otworów wiertniczych - głębokość studni do 30m2, pobór do 5m3 w obszarach górskich, utworzonych w celu wydobywania wód leczniczych oraz solanek, do marszałków województw. Dodatkowo na poziomie marszałków ma się pojawić nowe zadanie do realizacji polegające na zatwierdzaniu robót geologicznych obejmujących rekonstrukcję otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi. Kwestionowany przez stronę samorządową był także zakres ograniczenia władztwa planistycznego w gminach w związku z ujawnianiem złóż.

W drodze długiej dyskusji (te kilka zagadnień omawiano ponad 3 godziny) ustalono, że:

- zatwierdzanie robót geologicznych obejmujących wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi zostaje zadaniem realizowanym przez starostów
- nowe zadania marszałków to: zatwierdzanie robót polegających na wykonywaniu otworów wiertniczych - głębokość studni do 30m2, pobór do 5m3 w obszarach górskich, utworzonych w celu wydobywania wód leczniczych oraz solanek oraz zatwierdzaniu robót geologicznych obejmujących rekonstrukcję otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi
- gminy będą opiniowały tworzenie granic złóż

Systemowo ustalono, że resort klimatu powinien zająć się kwestią finansowania zadań zleconych w obszarze geologii. Jak bowiem pokazał proces legislacyjny przedmiotowego projektu znaczna część samorządów powiatowych nie otrzymuje żadnych środków w ramach dotacji z tytułu realizacji zadań zleconych na zadania geologiczne.

Przedstawiciele ZPP obalili także argumenty, które pierwotnie się pojawiały na temat małej liczby zatrudnianych przez powiaty geologów i nieposiadania przez nich uprawnień. Jak wynika z badania ZPP na 186 ankietowanych 67% podmiotów zatrudnia geologów.

W ankiecie poproszono w pytaniu otwartym, aby samorządy, które nie zatrudniają geologów wskazały na powody takiego stanu rzeczy. Wyniki są następujące:

- 55% - zbyt niska wysokość dotacji z tytułu realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej
- 48% - brak merytorycznej potrzeby zatrudnienia geologa. W tym zakresie precyzowano, że liczba wpływających do urzędu spraw nie uzasadnia potrzeby zatrudniania geologa. W takich przypadkach inny pracownik posiadający długoletnie doświadczenie, studia podyplomowe, wykształcenie zbliżone (specjalista, kierownik/naczelnik wydziału) realizuje zadania z zakresu Prawa geologicznego i górniczego. Argument ten pojawiał się głównie w związku z informacją o zbyt niskiej dotacji na odrębne zatrudnienie geologa.
- 50% - brak zainteresowania osób z uprawnieniami geologicznymi pracą w urzędzie. Co ciekawe jednak jak wynika z załącznika do rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, od geologa zatrudnionego w urzędzie nie wymaga się spełnienia warunków (posiadania kwalifikacji) wynikających z odrębnej ustawy jaką jest Prawo geologiczne i górnicze.

W drugim pytaniu otwartym poproszono wszystkich (zarówno powiaty które zatrudniają jak i nie zatrudniają geologa) o wskazanie kwoty dotacji celowej, jaką otrzymał powiat/miasto na prawach powiatu w 2021 r. na zatrudnienie geologa, z tytułu realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.

- W całej grupie badanej (186 samorządów) co trzeci podmiot odpowiedział na tak postawione pytanie, że w roku 2021 nie otrzymał żadnych środków (pojawiała się nawet odpowiedź, że środków z tego tytułu nie otrzymano od 1999 r.). Co ciekawe w tej grupie pomimo nie otrzymywania żadnych środków 73% samorządów powiatowych i tak geologa zatrudnia.
- 44% badanych nie odpowiedziało na to pytanie tłumacząc m.in. że nie mają na ten temat wiedzy lub że dotacja na wszystkie zadania zlecone przekazywana jest przez wojewodów w ramach jednej puli środków.
- 24% samorządów podało kwoty jakie otrzymały w 2021 r. Wysokości mieściły się w granicach od 605 zł/rok do 86.654 zł/rok, przy czym kwota maksymalna dotyczy miasta na prawach powiatu, w którym działa zespół geologów składający się z 5 osób. Kwoty dotacji aktualnie przekazywane samorządom powiatowym są niewspółmiernie zaniżone i nie pozwalające na zatrudnienie geologa z uprawnieniami.